

RIŽINICE → SOLIN

ROBAN, Nenad, oblikovatelj nakita (Koprivnica, 25. III. 1951). Završio Školu primijenjene umjetnosti u Zagrebu (1971) i Akademiju u Antwerpenu (1977). U izvornoj interpretaciji umj. nakita povezuje povijesna lik. iskustva s vlastitim imaginacijom i ukusom modernoga doba (ciklusi *Novi romantizam*, *Postmoderna i neogeometrija*, *Neogeometrija i postatomik*). — Samostalno je izlagao u Zagrebu (1978, 1981, 1983, 1984, 1985, 1986. i 1992).

LIT.: N. Križić, Nenad Roban (katalog), Zagreb 1986. — Ž. Čorak, Nenad Roban (katalog), N. Kri.

ROBBA, Francesco, kipar (Venecija, oko 1698 — Zagreb, 24. I. 1757). U Ljubljani je došao vjerojatno 1721. i tu se uključio kao pomoćnik u tada vodeću klesarsku radionicu L. Misleja; oženio se 1727. Mislejevom kćerkom, a nakon njegove smrti preuzeo radionicu i narudžbe. Ljubljanskim građaninom postaje 1730. Zbog nesporazuma i materijalnih poteškoća preselio se 1751/52. u Zagreb.

Robbino kiparstvo vuče korijene iz Venecije, gdje se školovao kod Pietra Barate, predstavnika toskanskoga klasicizma. U to su se doba berninijevski utjecaji odrazili na orijentaciju niza kipara u Veneciji, pa je i R. u Ljubljani donio venecijanske odjeke Berninijeva kiparstva; oko 1740. razvio je potpuno svoj osobni izraz. Na njega je očito utjecala i arhitektura, osobito djela G. Pozza.

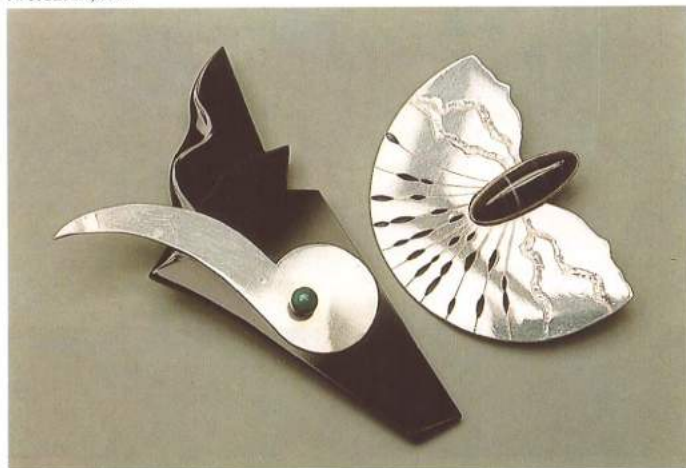
Robbina se djela odlikuju naglašenim stremljenjem figura uvis i izvijaanjem tijela u dva smjera u kontrapostu, pri čemu njihov nagib često podsjeća na oblik slova »S«, te produhovljenošću lica. Naglašava slikovitost, primjenjujući napose glatku polituru kamena. — Većina je njegovih kipova uklopljena u arhitekturu oltara koje je sam oblikovao. Već se prvi njegovi oltari (u crkvi Sv. Jakova u Ljubljani) svrstavaju u tip bogate i potpuno razvijene barokne oltarne arhitekture. Jednake značajke imaju oltar Sv. Ignacija Loyole u crkvi Sv. Katarine u Zagrebu (1728–29) te oltari Sv. Katarine (1732) i Sv. Barbare (1738), izrađeni za zagrebačku katedralu (preneseni u župnu crkvu u Varaždinskim Toplicama). Usporedno s njima radi oltare još slobodnijih oblika (oltar iz bivše kapele Majke Božje Loretske u crkvi Sv. Katarine, sada na svetištu). Vrhunac je takvoga arhitektonskoga tipa oltara oltar Sv. Križa (1756. izrađen za zagrebačku katedralu) u kapeli Sv. Križa u Križevcima. Osim mramora koji je obrađen tako da imitira draperiju i neobično dramatičnih kipova Abrahama koji žrtvuje sina Izaka te Mojsija sa zmijom u kojoj majka i dijete gledaju spas, osobit dojam daju kontrasti boja (pretežno crnoga i bijeloga) mramora. Robbina se djela nalaze u više ljubljanskih crkava, kao i na trgu pred magistratom (fontana), a pojedini kipovi i u Celovcu.

LIT.: M. Stelč, Ljubljansko baročno kiparstvo v kamnu, ZUZ, 1957. — V. Horvat-Pintarić, Francesco Robba, Zagreb 1962. — S. Vrišer, Baročno kiparstvo v osrednji Sloveniji, Ljubljana 1976. — Horvat—Matejčić—Prijatelj, Barok.

ROCA, Ante, fotograf (Vodice, 5. II. 1905 — Zagreb, 28. XII. 1989). Fotografijom se bavi od 1921. Sudjelujući u partizanskom pokretu snimio cikluse *Svjetlo na pepelu* i *Zadar 44*, djela trajne dokumentarne i lik. vrijednosti. Pretežno snimao građevine i kompozicije čistih geometrijskih odnosa. Retrospektivna izložba priređena mu je u Zagrebu 1979.

LIT.: Ž. Čorak, Ante Roca (katalog), Zagreb 1975. — V. Bužančić, Ante Roca (katalog), Zagreb 1979.

N. ROBAN, broj

F. ROBBA, detalj oltara crkve Sv. Križa u Križevcima

ROCA, Josip, slikar i pedagog (Šibenik, 7. XI. 1922). Završio Akademiju u Zagrebu 1951 (V. Parać), a specijalizirao grafiku na poslijediplomskome studiju (A. Kiner). Magistrirao na Internacionalnome pedagoškome institutu u New Yorku 1964; predavao crtanje na Klasičnoj gimnaziji u Zagrebu 1951–59; član Svjetske organizacije INSEA (Međunarodno udruženje za odgoj kroz umjetnost) u kojoj je obnašao dužnost potpredsjednika 1972–75; profesor na Akademiji u Zagrebu 1981–88; predsjednik Hrvatskoga društva vizualno likovne kulture od 1992. Jedan od osnivača Festivala djeteta u Šibeniku. Proučavao nastavne programe umj. odgoja u školama (Francuska, Italija, Belgija). Uredio nekoliko oglednih i didaktičkih izložaba s područja lik. odgoja kao i izložbu dječjih lik. iskaza o ratu protiv Hrvatske: »Jesen 1991 — Ne ponovilo se!«, Zagreb 1991–92.

Slika u ulju i pastelu; punu liričnost postiže u grafikama i crtežima. Linearni redukcionizam i meki konstruktivizam glavne su odlike ciklusa crteža: *Sjedinjene Države i Venecija* (1964); *Murter, Vodice, otok Hvar i Dubrovnik* (1984); *Pogled na Pariz* (1990); *Rimske mape* (1992). — Samostalno izlagao u Šibeniku (1952, 1980, 1985), Zagrebu (1954, 1968, 1991, 1992, 1993) i Beogradu (1960).

LIT.: J. Ladović, Josip Roca (katalog), Zagreb 1985. — Isti, Josip Roca (katalog), Šibenik 1985. — D. Žapčić, I. Šimat Banov i T. Premrl, Josip Roca, Likovni zapisi — crteži (katalog), Zagreb 1992.

ROCH, Ivan, grafičar (Bečko Novo Mjesto, 5. IX. 1896 — Montreal, 1972). Bio je uglavnom samouk. Živio je u Osijeku 1920–44. Na realistički način obrađivao je motive Osijeka u crtežu, linorezu i akvarelu. Bavio se opremom knjiga, te izradom ex librisa. Izdao grafičke mape *Iz starog Osijeka* (1924), *Uspomene iz Dalmacije* (1925) i *Grad Osijek* (1932).

LIT.: O. Švajcer, Likovni život Osijeka u razdoblju od 1920–1930, Osječki zbornik, 1971, 13. — Likovna umjetnost Osijeka 1900–1940 (katalog), Osijek 1986.

ROČ, gradić u S Istri ist. od Buzeta, smješten na brežuljku podno Učke. U izvorima se spominje 1064 (*Ruz*) i 1102 (*Rouz*) kao kaštel u sastavu istarske marke. Kontinuitet naseljavanja od neolitika potvrđuju mnogobroj-